

A hallgató neve: Köles Melinda (melindakoles@gmail.com)

Ruzsai Dorottya (ruzsaidorka@gmail.com)

A dolgozat címe: KOROK LAKÓTEREI (Timestream - Living Spaces), 1600-1700

Konzulensek: Nagy Márton, egyetemi tanársegéd (Lakóépülettervezési tanszék)

A török hódoltság (1541-1686) a magyar történelem egyik legjelentősebb időszaka: a megszállás kihatott a magyar kultúrára, társadalomra, lakosságra, nem utolsósorban az építészetre. A beszámolók szerint „nincs még egy olyan korszaka történelmünknek, amelyről oly élénk és egyben oly ellentmondásos kép élne a nagyközönségben, mint a hódoltság koráról. Felégetett, elűzkösödött falvak, elvadult bozótosok, bűzös levegőt árasztó mocsártengerek, a konstantinápolyi rabszolgapiacokra hurcolt férfiak és nők végtelen karavánjainak komor képei keverednek az illatos, virágba borult kertekről, madárdaltól hangos szépszagú mezőkről, török-magyar bajvívásokról és barátkozásokról szóló színes leírásokkal.”

A török a magyar történelemben, mint romboló, esztelenül mindent feldúló nép maradt meg, ám, ha az ő szempontjukból nézzük, az átalakítások szükségszerűek, sőt kötelezőek voltak. A törökök kevés épületet építettek Magyarországon, ennek több oka is volt: egyrészt azért, mert habár Magyarország fontos tartomány volt, mégsem a birodalom szíve, a török művészet mesterei a fővárosban és környékén dolgoztak, nem Budán. Másrészt a tehetős polgárok elmenekültek, így egyetlen olyan réteg maradt, akik anyagi adottságai megengedték volna a nagyobb szabású építkezéseket: a magas jövedelmű katonai és adminisztratív vezetők, ők azonban állandó bizonytalanságban éltek: nem tudták, mikor rendelik őket más állomáshelyre, így megelégedtek a hivatali elődtől örökölt lakásokkal, valójában csak az ideiglenes katonai megszállás erejéig érezték Magyarországot otthonuknak, nem számoltak a jövő lehetőségével. Bizonyos közfunkciókat például fürdők, dzsámik, nem tudtak elhelyezni a meglévő épületekben, ezért újakat húztak fel. Ez némileg megváltoztatta a főváros képét.

Tehát valójában nem romboltak esztelenül, de nem is építkeztek a szükségesnél többet. Kivételek persze mindig akadtak...

Egy ilyen kivételt képzeltünk magunk elé: dolgozatunk főszereplője Ahmet, egy budai aga. Egy teljes napját követi végig a dolgozat, bemutatva szokásait, életmódját és persze a házáét. Ahmet otthona egy átalakított budai polgárház: saját ízlése szerint, török hagyományok szerint építtette át: helyet kapott benne saját lakosztálya, a harem, imahely, de még saját fürdő is...

Videó:

<http://www.youtube.com/watch?v=GynmQWcvqkw>